

Vrijstellingen, keuzestages, projecten, cursussen, congressen en studiereizen

Huisartsopleiding LUMC

locatie Leiden en locatie Campus Den Haag
Public Health en Eerstelijngeneeskunde

Documentbeheer

Versie	Datum	Auteur(s)	Wijziging
1.0	04 dec 2015	G. Grippink, A. Verkerke	
2.0	22 jan 2016	G. Grippink, A. Verkerke	
2.1	23 nov 2016	G. Grippink, A. Verkerke	Tekstuele correcties
3.0	13 apr 2017	G. Grippink, A. Verkerke	Samenvoeging vrijstellingen - keuzestages
4.0	10 dec 2018	G. Grippink, A. Verkerke D. van Es	Comprimeren tekst aanpassing beoordeling, e-pf en voortgangsbewaking, bijlagen aangepast
4.1	29 mei 2019	G. Grippink, A. Verkerke D. van Es	Tekstuele correcties
4.2	21 juni 2019	G. Grippink, A. Verkerke D. van Es	Tekstuele correcties
4.3	4 juni 2021	M. Fraanje, D. van Es	Tekstuele correcties
5.0	18 mei 2022	M. Fraanje, D. van Es	Tekstuele correcties en toevoegen format stageplan keuzestages

Inhoud

Inleiding	1
1. Procedure aanvraag vrijstelling / keuzestage en tijdspad.....	2
2. Keuzestages: voorwaarden	3
3. Mogelijkheden voor keuzestage bij vrijstelling	3
4. Keuzestage in plaats van reguliere stage	4
5. Voorwaarden aan de inhoud van de keuzestage en de stageplek.....	4
6. Buitenlandstage.....	5
7. Goedkeuring	5
8. Uitvoering en eindbeoordeling stage	5
9. Financiën.....	6
10. Project/incidentele stage	6
11. Cursussen, congressen en studiereizen.....	7
Bijlage 1 Aanvraagformulier vrijstellingen	
Bijlage 2 Format stageplan keuzestages	

Inleiding

De Huisartsopleiding Leiden geeft ruimte aan individualisering en keuzevrijheid in het curriculum.

In deze Richtlijn worden de procedures en de mogelijkheden beschreven om door middel van vrijstellingen, keuzestages en andere activiteiten invulling te geven aan individualisering. Zie: <https://www.huisartsopleiding.nl/opleiding/document/in-opleiding-na-1-januari-2017>

Naast de keuzemodules en differentiaties in de tweede fase hebben aios de mogelijkheid een keuzestage te volgen waarin zij persoonlijke leerdoelen, passend in hun Individueel OntwikkelingsPlan (IOP), kunnen behalen. Om als opleiding maatschappelijk verantwoord te handelen hanteren we daarbij wel het volgende principe: de opleiding tot huisarts is *zo lang als nodig en zo kort als mogelijk*. Dit betekent dat activiteiten op eigen verzoek altijd *in plaats van* delen van het regulier curriculum plaatsvinden en dus *niet een verlenging van de opleidingsduur* tot gevolg hebben. Daarnaast moet de activiteit uiteindelijk een toegevoegde waarde hebben op de reguliere huisartsopleiding en voor de gezondheidszorg in Nederland.

Deelname aan cursussen, congressen en studiereizen kunnen ook bijdragen aan het realiseren van persoonlijke leerdoelen. Hiervoor gelden aparte voorwaarden, zie hoofdstuk 11.

1. Procedure aanvraag vrijstelling / keuzestage en tijdspad

Algemene informatie betreffende het vrijstellingenbeleid is te vinden op:

<http://www.huisartsopleiding.nl/aios/vrijstelling>

Specifiek voor Leiden: Leiden hanteert een eigen aanvraagformulier*. Bij het aanleveren van de bewijsstukken is een onderbouwing van jouw functioneren door de toenmalige begeleider aan de hand van de Combel gewenst. Ook kan hij/zij een aanbevelingsbrief schrijven waarbij gerefereerd wordt aan de verschillende competenties. Let erop dat de brief en onderbouwing persoonlijk ondertekend zijn, dan wel via een persoonlijk e-mailadres van je toenmalige begeleider/leidinggevende.

De fasecoördinator, onder wiens verantwoordelijkheid de vrijstelling valt, is gemandateerd om de aangevraagde vrijstellingen te beoordelen en formuleert een voorstel aan de aios over de vrijstellingsaanvraag die **voorlopig** zal worden toegekend.

Indien de aios niet akkoord gaat met de voorlopig toegekende vrijstellingsaanvraag volgt een gesprek van de aios met de **betreffende fasecoördinator**. LET OP: het aanvragen van een vrijstelling dient uiterlijk **binnen 2 maanden na het starten** van je opleiding ingediend te zijn.

Tijdspad	
Tot 2 maanden na de start	<ul style="list-style-type: none"> Aanvraag* en bewijsstukken (werkgeversverklaring op briefpapier instelling) aanleveren bij secretariaat (huisartsopleidingleiden@lumc.nl) Fasecoördinator beoordeelt vrijstelling; voorlopige toekenning Indien aios voornemens is een keuzestage te gaan doen dit graag tijdig kenbaar maken
Voortgangsgesprek 1 (maand 4) en 2 (maand 6)	<ul style="list-style-type: none"> Wel/geen bezwaar: wordt getoetst Na VG2 getekende formulier inleveren
Eind maand 7	<ul style="list-style-type: none"> Indien geen bezwaar: vrijstelling wordt definitief Let op: een definitief besluit door het hoofd is niet meer terug te draaien! Aios maakt definitieve keuze vrijstelling of keuzestage: invullen op aanvraag
Uiterlijk maand 12	<ul style="list-style-type: none"> Effectuering keuzestage is definitief Aios krijgt bericht over besluit vrijstelling of keuzestage Let op: een definitief besluit door het hoofd is niet meer terug te draaien!
Uiterlijk 5 maanden vóór aanvang stage	<ul style="list-style-type: none"> Keuzestage: aios vraagt goedkeuring aan en dient stageplan** in (zie 5.)

Vrijstelling Huisartsen Leer Werk Periode (HLWP) (eerste en derde jaar)

Wanneer een aios in aanmerking wil komen voor vrijstelling voor de opleidingsperiode in de huisartspraktijk wordt zij geacht, alvorens het verzoek wordt beoordeeld, een afspraak te maken met coördinator fase 1.

* Zie Bijlage 1

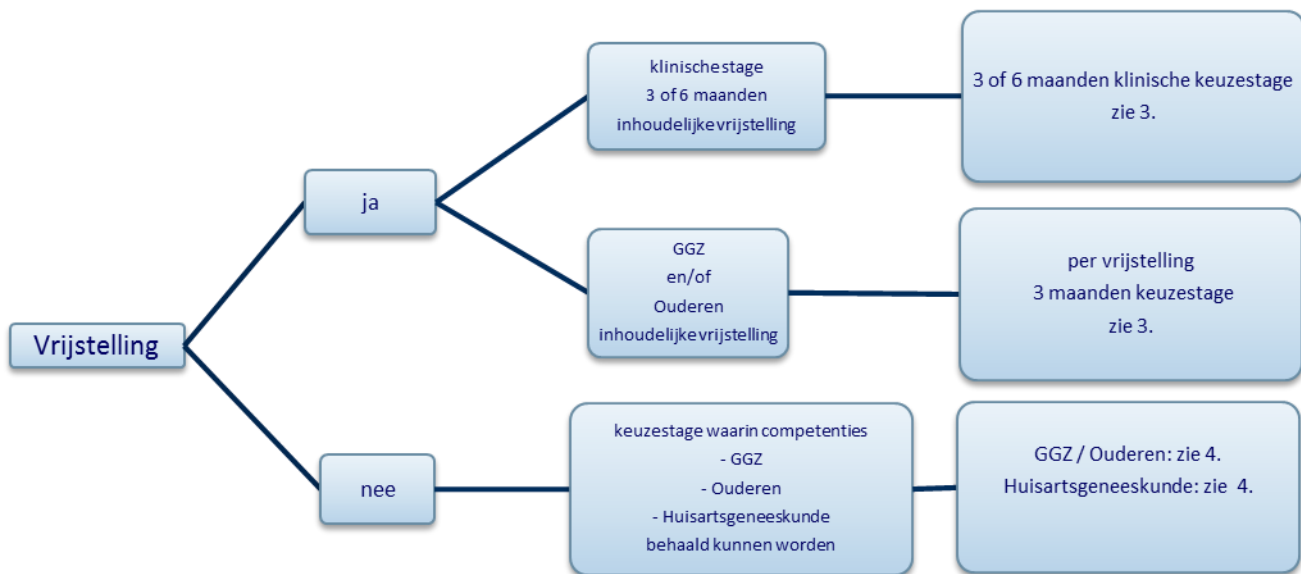
** Zie bijlage 2 voor format stageplan keuzestages

2. Keuzestages: voorwaarden

Vanuit de RGS geldt de voorwaarde dat een aios ten hoogste zes maanden kan besteden aan stages buiten de huisartspraktijk en het ziekenhuis¹.

Dit betekent dat:

- De aios bij een vrijstelling van de klinische, GGZ of ouderenstage een voorstel voor een stage naar eigen keuze kan indienen (er is dan sprake van een 'inhoudelijke vrijstelling') OF
- Indien de aios geen vrijstelling heeft, de aios een voorstel voor een alternatieve stage indient als een vervanging voor de (reguliere) GGZ- of Ouderenstage OF
- Dat de stage tijdens de huisartsstage plaats vindt en de meerwaarde evident is (zie hoofdstuk 4).

3. Mogelijkheden voor keuzestage bij vrijstelling

Bij een keuzestage van 3 of 6 maanden levert de aios de vrijstelling in voor een keuzestage, **overeenkomend met respectievelijk 13 of 26 weken fulltime opleidingstijd.**

De aios organiseert zelf de stageplek en maakt een plan voor deze stage. Zie verder onder punt 5. Informatie over de mogelijkheden is te vinden op BrightSpace, bij o.a. het onderdeel FAQ, en bij de medewerker planning externe stages.

Klinische Stage

De klinische keuzestage moet een spoedeisend karakter hebben en kan alleen fulltime worden gedaan. Vakgebieden met een spoedeisend karakter zijn: kindergeneeskunde, chirurgie, interne geneeskunde, gynaecologie, longziekten, cardiologie, neurologie en orthopedie.

¹ https://www.huisartsopleiding.nl/images/opleiding/16-66151_Besluit_huisartsgeneeskunde_13_juli_2016_en_inw._op_1_januari_2017.pdf

GGZ en/of Ouderen

Aios die voldoen aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een vrijstelling voor GGZ en/of Ouderen hebben de mogelijkheid tot het volgen van een keuzestage van drie maanden (per stage). Een keuzestage is gericht op competentieontwikkeling op basis van gebleken lacunes of eigen interesse (bijvoorbeeld een wetenschappelijke stage bij PHEG, cardiologie, dermatologie, stage bij arts voor verstandelijk gehandicapten, etc.).

4. Keuzestage in plaats van reguliere stage

GGZ of Ouderen

Voor het mogen volgen van een keuzestage in plaats van de (reguliere) GGZ of ouderenstage moet de aios aan de volgende voorwaarden voldoen:

- de aios kan aantonen dat hij/zij de KBA's passend bij de reguliere stage eveneens kan behalen in de keuzestage;
- de aios heeft voldoende leerruimte om een alternatieve invulling te geven aan een deel van het regulier curriculum (ter beoordeling door fasecoördinator);
- de aios heeft ruim voldoende voor de toetsen en in de voortgangs- en beoordelingsgesprekken blijkt dat zij goed functioneert in relatie tot de fase van de opleiding (ter beoordeling door fasecoördinator).

Een gedeelte van de huisartsstage

Voor het mogen volgen van een keuzestage tijdens de huisartsstage moet de aios aan de volgende voorwaarden voldoen:

- de aios heeft voldoende leerruimte om een alternatieve invulling te geven aan een deel van het regulier curriculum (ter beoordeling door fasecoördinator);
- de aios heeft ruim voldoende voor de toetsen en in de voortgangs- en beoordelingsgesprekken blijkt dat zij goed functioneert in relatie tot de fase van de opleiding (ter beoordeling door fasecoördinator).

5. Voorwaarden aan de inhoud van de keuzestage en de stageplek

De aios maakt een dossier keuzestage aan in het e-pf en schrijft een stageplan, waarin het volgende omschreven staat:

- Leerplan voor de stage
- Relevantie voor de leerdoelen in het IOP
- De inhoud van de stage (zo specifiek mogelijk)
- de KBA's die aan de orde komen
- Manier waarop beoordeling plaats zal vinden (voortgangsgesprekken e.d.)
- Duur van de stage
- De instelling waar de stage wordt gevolgd (voor Wetenschappelijke stage geldt PHEG als erkende instelling met erkende opleider)
- Erkenning van de instelling als opleidingsinstelling
- Naam stageopleider en BIG-nummer
- Begeleiding/beoordeling vindt plaats door een erkend opleider (zie Kaderbesluit CHVG, I.C.4)
- Toetsing en beoordeling van de stage: De begeleider/opleider vult ter afsluiting van de stage een stagebeoordeling in. De aios nodigt hem/haar toe uit via het e-portfolio. Ter onderbouwing hiervoor kan de aios via het e-portfolio de begeleider vooraf een combel laten invullen.
- De reguliere toetsen en beoordelingen worden uitgevoerd dan wel vervangen door vergelijkbare alternatieven.

6. Buitenlandstage

Indien een keuzestage in het buitenland wordt gevolgd benadrukken we de Beleidsregels RGS 2018:

Artikel 5 Deel opleiding buiten Nederland

Beleidsregel bij artikel A.1 lid bb en cc en artikel B.1 Kaderbesluit CHVG

Een deel van de opleiding kan worden gevolgd buiten Nederland als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a) er is sprake van een duidelijk omschreven doel dat past binnen het individuele opleidingsplan van de aios;
- b) er is sprake van ten minste een gelijkwaardig niveau als in Nederland;
- c) het deel van de opleiding vindt plaats onder supervisie van een (stage)opleider c.q. in een opleidingsinrichting of stage-inrichting die is erkend voor de opleiding door de bevoegde autoriteit in het betreffende land;
- d) de periode in het buitenland kan pas beginnen nadat de aios als arts is erkend door de bevoegde autoriteit in het betreffende land;
- e) er wordt aantoonbaar voorzien in begeleiding vanuit het opleidingsinstituut.

De aios kan motiveren waarom de genoemde leerervaring niet in Nederland verkregen kan worden. Daarnaast is de algemene eis dat er aangetoond kan worden dat de aios in voldoende mate de taal van het land beheerst. Desgewenst kan als voorwaarde voor taalbeheersing een door de betreffende overheid erkende taaltest gevraagd worden. Daarnaast dient de stage een toegevoegde waarde te hebben op de reguliere huisartsopleiding en voor de gezondheidszorg in Nederland.

7. Goedkeuring

De fasecoördinator beoordeelt of aan alle voorwaarden is voldaan. De schriftelijke goedkeuring door de fasecoördinator plaatst de aios in zijn/haar e-portfolio. In geval van een buitenlandstage zal een goedkeuring voor deze aanpassing van het IOS bij de RGS aangevraagd worden.

Indien van toepassing, zal voor het volgen van de stage de opleider waar de aios op dat moment de opleiding volgt om instemming worden gevraagd. Tevens zal de tutor zijn/haar advies kunnen geven.

De opleiding behoudt het recht om de stage, na initiële goedkeuring alsnog af te wijzen indien de voortgang van de opleiding van de aios op dat moment daar aanleiding toe geeft.

8. Uitvoering en eindbeoordeling stage

De laatste tutor of docent klinische stage is in principe verantwoordelijk voor de begeleiding van de aios. De betreffende tutor of docent kan per aios bekijken welke begeleiding het beste is voor de aios. Als hij/zij dat niet zelf is, dient hij/zij dat te overleggen met de toekomstige tutor. Ook zal dan gekeken moeten worden hoe de begeleiding het beste vorm te geven. Bijvoorbeeld op afstand, via mailcontact, of door middel van deelname aan een aantal tutorgroep-bijeenkomsten. De verantwoordelijke tutor of docent klinische stage staat hierin vrij om een keuze te maken.

Ter afronding van de stage verzorgt de aios een rapportage/terugkoppeling naar de opleiding. De begeleider/opleider vult ter afsluiting van de stage een stagebeoordeling in. De aios nodigt hem/haar daar toe uit via het e-portfolio. Ter onderbouwing hiervoor kan de aios, ook via het e-portfolio, de begeleider vooraf een Combel laten invullen. De tutor bewaakt het voortgangsproces. Indien het de laatste stage vóór het 3^e jaar betreft nodigt de aios na afronding van de keuzestage de tutor uit voor een voortgangadvies jaar 2.

9. Financiën

Indien de stage wordt goedgekeurd door de RGS valt deze onder opleidingstijd en is de aios nog steeds in dienst van de SBOH, met de daarbij geldende cao.

10. Project/incidentele stage

Alleen wanneer voor een aios planning technisch tijdelijk geen opleidingsplek beschikbaar is (meestal rondom zwangerschap) kan de aios een project of een incidentele stage organiseren.

Voorwaarden:

- Het project kan een tijdsduur hebben van maximaal 8 weken en toegepast worden gedurende de gehele opleiding;
- De aios maakt een projectplan en maakt aan het einde van het project/de stage een verslag;
- Het plan en het verslag worden beoordeeld door de betreffende fasecoördinator.

Invulling:

De invulling van een project/incidentele stage dient huisartsgeneeskundig gerelateerd te zijn. De aios mag zelfstandig bepalen wat de inhoud is en kan zelf een stage regelen. Indien de duur 8 weken of minder is, zal geen erkenning van stageopleider of instelling nodig zijn. Voorbeelden van incidentele stages en projecten: verbeterproject in huisartspraktijk, jeugdarts, dermatologie, literatuuronderzoek, wetenschappelijk onderzoek, schrijven klinische les, ontwikkelen onderwijs, etc..

11. Cursussen, congressen en studiereizen

Volgens de CAO SBOH kan de aios maximaal 5 werkdagen per jaar deelnemen aan cursussen, congressen en studiereizen in het kader van de huisartsgeneeskunde, mits in het belang van de opleiding en in overleg met de opleider (respectievelijk opleidingsinstituut, indien de cursus samenvalt met theoretisch onderwijs) waarbij de deelname aan deze cursussen, congressen en studiereizen als werktijd worden aangemerkt.

De Huisartsopleiding Leiden ondersteunt deelname van alle aios aan het LOVAH-congres, de NHG-wetenschapsdag en het NHG-congres.

Ten aanzien van congressen, cursussen en studiereizen buiten de cao SBOH gelden de volgende criteria:

- De aios heeft ruimte in haar IOP voor het congresbezoek. Dit is ter beoordeling van haar opleider en docenten;
- de aios neemt de leerdoelen m.b.t. het congresbezoek op in haar IOP;
- de aios maakt de resultaten van congresbezoek e.d. zichtbaar, in bv. verslagen, presentaties, onderwijsactiviteiten. Het geven van een voordracht tijdens een congresbezoek valt onder zichtbare resultaten;
- voor een congres in het buitenland bestaat geen alternatief in Nederland;
- de reisdagen neemt de aios als verlofdagen op;
- onderwijs- en opleidingsactiviteiten in de huisartsopleiding worden niet gesponsord door de gezondheidsindustrie. Gesponsorde congressen worden niet gehonoreerd.

De aios dient hiervoor minimaal zes weken tevoren een onderbouwd verzoek in bij de fasecoördinator.

Voor deelname aan het WExchangeS-project, zie: <http://www.lovah.nl/werkgroepen-en-activiteiten/europese-samenwerking/activiteiten-wes/exchanges>

Als het verzoek aan bovenstaande criteria voldoet, kan congresbezoek e.d. meetellen als opleidingstijd. Is dat niet het geval, dan bezoekt de aios het congres in eigen tijd en neemt dus verlofdagen op.

BIJLAGE 1 Aanvraagformulier – vrijstelling STAGE in de opleiding tot huisarts

Naam aios:..... **Geboortedatum:**..... **Startdatum opleiding:**.....

Werk-/opleidingservaring in (instelling, locatie, afdeling, etc.)	Plaats	Specialisme	Periode (dd/mm/jj - dd/mm/jj)	Onder- broken	Aanstel- ling	Erkende instelling gedurende hele werkperiode?
1				ja / nee: van..... / tot.....	..... %	ja / nee: van..... / tot.....
2				ja / nee: van..... / tot.....	..... %	ja / nee: van..... / tot.....
3				ja / nee: van..... / tot.....	..... %	ja / nee: van..... / tot.....
4				ja / nee: van..... / tot.....	..... %	ja / nee: van..... / tot.....
5				ja / nee: van..... / tot.....	..... %	ja / nee: van..... / tot.....

Ervaring op grond waarvan vrijstelling wordt verzocht (1, 2, 3, etc., zie hierboven)	Verzoek tot vrijstelling		Onderbouwing van de aanvraag: - In hoeverre huisarts relevant - Wijze waarop de EVC onderhouden is	Vastgestelde ervaring (mnd.) <i>door hoofd in te vullen</i>	Verleende vrijstelling (mnd.) <i>door hoofd in te vullen</i>
	mnd	Stage klinisch GGZ CZ*			
1					
2					

3					
4					

Verzoek van aios aan hoofd

Datum:.....

Handtekening:.....

Beoordeling voorlopige vrijstelling namens hoofd

Datum:.....

Handtekening:.....

Voortgangsgesprek 2

Geen bezwaar hao

Datum:.....

Handtekening:.....

Vrijstelling inruilen voor keuzestage

Vrijstelling voor:.....

Inruilen voor keuzestage:.....

Definitieve besluit hoofd

Datum:.....

Handtekening:.....

Geen bezwaar groepsbegeleiders

Datum:.....

Handtekening:.....

TOELICHTING

De regelgeving met betrekking tot vrijstelling voor onderdelen van de opleiding tot huisarts is te vinden in de regelgeving individualisering opleidingsduur ingaande 1 januari 2015. Van toepassing is artikel B.4 (lid 3 sub e), B12 (lid 3, sub e), B14 (onder a sub iii) Kaderbesluit CHVG en in artikel B.1 van het Besluit huisartsgeneeskunde. De regelgeving is te raadplegen via www.knmg.nl, onder Opleiding en (her)registratie > RGS > individualisering opleidingsduur (<http://knmg.artsennet.nl/Opleiding-en-herregistratie/RGS-1/Opleiding/Individualisering-opleidingsduur.htm>) of via www.huisartsopleiding.nl (Huisartsopleiding Nederland).

BIJLAGE 2

Stageplan keuzestage Huisartsopleiding Leiden

Algemene gegevens aios:

Naam AIOS:

Duur en data stage:

Keuzestage komt in plaats van:

Akkoord opleider/docenten d.d.:

Algemene gegevens stage-instelling en stageopleider:

(LET OP: al deze gegevens zijn nodig om de keuzestage erkend te krijgen bij de RGS en dus voor je opleiding)

Naam instelling:

Afdeling:

Adres:

Naam stagebegeleider:

BIG-nummer stageopleider:

Geboortedatum stageopleider:

E-mailadres stageopleider:

Contactpersoon RvB/directie:

Functie contactpersoon RvB/directie:

E-mailadres contactpersoon RvB/directie:

Inhoudelijke gegevens van de stage:

Inhoud van stage

(Geef hier een korte inhoudelijk beschrijving van je werkzaamheden op deze stage):

Relevantie voor de Huisartsgeneeskunde

(Wat maakt deze stage relevant voor je ontwikkeling als huisarts):

Leerdoelen: *Noteer hier de leerdoelen voor de komende periode. Beschrijf per leerdoel: a. wat je wilt leren / b. bij welke KBA het leerdoel past / c. hoe je dit vorm geeft / d. hoe het geëvalueerd wordt / e. wat je er van mee neemt als huisarts):*

Leerdoel	KBA/Competentie	Hoe krijgt dit vorm op de stage	Evaluatie	Wat neem je ervan mee als huisarts
1.				
2.				
3.				
Etc.				

Tussenevaluatie, Eindbeoordeling van de stage:

(Beschrijf hier hoe en wanneer je evaluatie- en beoordelingsmomenten afgesproken hebt met je opleider; welke instrumenten ga je hierbij gebruiken (KPB, observatie, leergesprekken, Combel etc.))

.....